

derimod var ikke til Stede, han var paa Rejse i de Dage, og han fik aldeles ikke nogen Meddelelse om, hvorledes denne Foranstaltning var truffet, med hvilken Begrundelse han holdtes udenfor dette af sine Kolleger, og det er jo rørende at vide, at denne strenge Justitsens Vogter ogsaa kan se mildt til den Art Foreteelser, den Art Fødsel i Dølgemaal, som dette var, til Trods for at han selv var den, der skulde paase Nationalbankens hele Forhold og Stilling.

Saaledes var altsaa Nationalbanken stillet. Hvorfor handlede Ministeriet eller rettere Ministrene paa den Maade, som de gjorde? Den højtærede Statsminister har derom sagt, at han mente, at det psykologiske Øjeblik ikke var kommet til at give Offentligheden Meddelelse om en saadan Katastrofe, som det vilde være at offentliggøre Bankinspektørens Opgørelse, men Sindene maatte forberedes derpaa. Dette er en helt forskellig Opfattelse fra Nationalbankens. Nationalbankens er denne: hvis vi gør det, som man her bliver enig om, gaar ud fra Landmandsbankens Opgørelse og dernæst yder den Støtte, med hvilken man haaber, der skabes Tillid, saa kan Banken arbejde videre ganske roligt og indtjene det Tab, der er Tale om. Regeringen derimod mener helt anderledes: nu tør vi ikke meddele Offentligheden, hvad Bankinspektørens Opgørelse gaar ud paa, men der maa jo komme et Øjeblik, da man maa det — thi jeg kan ikke tænke mig, at man kunde have skjult dette for bestandig —, og følgelig forberedes efter Statsministerens Mening Sindene derpaa ved, at der først kommer en mindre Katastrofe, og derpaa meddeler man Offentligheden, at det er langt værre fat med Landmandsbanken, end Offentligheden tidligere har troet og maattet tro paa Grund af den mærkeligt affattede Meddelelse, affattet saaledes, at den kunde forstås paa den Maade, man ønskede, at man ikke omtalte det, der var sket, men lod, som om det ikke var sket. Naar man derfor staar overfor et Sammenbrud som det, der er sket i Landmandsbanken, mener jeg, at Regeringen har sin store Skyld i, at det kommer paa den Maade, som det nu kommer, og Ansvaret for alt det, der er foregaaet mellem Tiden i Juli, da Meddelelsen offentliggjordes, og nu, da vi forhandler om denne Sag. For alt, hvad der er foregaaet, til Skade for Personer og til Skade for Forhold, ligger Ansvaret paa Regeringen og ikke paa Nationalbanken. Dette

maa saa Regeringen bære, og vi har jo hørt den højtærede Statsminister mene, at han tog dette Ansvar op og til en vis Grad tog sig det let, fordi han mente, han havde gjort det rigtige.

Hvad politisk der har ligget bag Statsministerens Standpunkt, og hvad Politik der overhovedet kunde være i denne Sag, skal jeg aldeles ikke komme ind paa, thi det forekommer mig, at det i denne Sammenhæng ikke har nogen Interesse, fordi vi, som sagt, er i en Tvangssituation: det er givet, at vi maa vedtage dette Forslag, saaledes som det er kommet fra Regeringen, ikke væsentlig ændret i Folketinget — jeg kan ikke mene, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Bramsnæs), at det i særlig Grad er ændret paa en Maade, som skulde forandre dets Karakter. Vi maa vedtage det, og jeg anbefaler altsaa paa mit Partis Vegne at vedtage det, saaledes som det med Enstemmighed er kommet fra Folketinget.

Jeg skal slutte med at sige, at jeg ogsaa anbefaler at vedtage det Lovforslag, som Justitsministeren har forelagt angaaende en Undersøgelseskommission med Hensyn til alle de Forhold, der vedrører Landmandsbanken.

Godskesen: Jeg vil tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om det Lovforslag, der er fremsat af den højtærede Justitsminister. Naar et Foretagende har naaet en saadan Betydning i Samfundet som Den danske Landmandsbank hos os, bliver det paa den ene Side en stor Ære, men paa den anden Side ogsaa et stort Ansvar at deltage i Ledelsen. Naar Bestyrelsens Medlemmer fylder deres Stilling og alt gaar godt, nyder de Hæder og Fordel i stort Omfang, og det er kun rimeligt; men hvis Bestyrelsesmedlemmerne forsømmer deres Pligt og svigter den Tillid, der er sat til dem, bør paa den anden Side Ansvaret ogsaa falde tungt paa dem. Det er naturligt og rimeligt, at Vittighedsbladene i alle Lande spotter de Folk, som man i England med et noget groft Udtryk kalder „Fedesvinene“, det vil sige Folkene med de fine Navne, som sælger eller i alt Fald økonomisk udnytter disse fine Navne, Folk, som er villige nok til at hæve den store Tantieme, til at modtage Anerkendelse og Ordensdekorationer og deltage i Fæstmiddage, men som ikke har Lyst til at gøre et alvorligt, pligtmæssigt Arbejde, og som ikke findes hjemme, naar Ansvaret melder sig, og det vil med Føje altid forarge den offentlige Mening, om de Besty-